

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Fasciculus temporum

Rolevinck, Werner

[Köln], 1480

[904-1004]

[urn:nbn:de:bsz:31-333157](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-333157)

Handwritten marginal note in the top left corner.

¶ Ille Arnolphus plene compescuit normannos qui iam ultra quadraginta annos Galliam vastarunt. Tandem a medijs desperatus mirabili infirmitate. ita ut a pediculis consumeretur: defecit et mortuus est.

¶ Reformatio prima ordinis sancti Benedicti qui iam in plerisque locis ceciderat. facta est circa hęc tempora per Cluniacenses. Diuitie fuerunt sepius causa. casus huius ordinis facti et paupertas reformationis.

¶ Imperatores.

Arnolphus annis. 12.

¶ Elphredus rex Anglie vir totus virtuosus octo horis in orando legendo et scribendo expendit. octo in negocijs regni. octo in cura corporis. Redditus etiam optime dispensavit. Corpus sancti Calixti transfertur in Franciam.

¶ Sunderoldus eps Maguntie a normannis martirizatus est. Sanctus Martinus translatus fuit de Turone Aunsiodorum et curavit leprosum. deinde reportatus curavit paraliticum et cecum contra voluntatem eorum et fructuosa regionis vestita sunt folijs supernaturaliter.

¶ Beruo abbas oriundus ex Burgundia de stirpe comitum construxit primo Cluniacense cenobium. deinde Cluniacum.

¶ Cluniacum monasterium famosum et sanctissimum dono Aue comitisse. etiam a willhelmo principis Burgundie.

¶ Sanctus Odo monachus Cluniacensis feruorem in monasterijs resuscitavit et plura scripsit Dialogum Gregorij ipso annuente coartavit sub vno volumine.

¶ Comitatus Blesensis oritur ex nobili stirpe normannorum.

¶ Gello primus.

¶ Scisma nonum ecclesie et scandalosissimum fuit scdm quosdam inter Formosum et Sergium. nam Sergius a Formoso reprobatus a papatu. fugit in Franciam et tandem papa sanctus romae reuertitur secrete et ipse cepit et Formosi corpus effossus delonestavit. fuit etiam in scismate isto aliud minus et breuissimum inter Leonem et xpoferum predictum. nam xpoferus per vim rapuit papatum Leone in carcerato. sed statim etiam ipse per Sergium captus est tanquam inuasor. Quidam dicunt quod monachus effatus sit. Et multiplicata sunt mala super eum et ecclesiam totam.

	6102	sextus	primus	secundus	tercius	quartus	quintus	primus
Formosus an. 5. men. 6.	Die 15.	Bonifatius	Stephanus	Thodorus	Johannes	Hadrianus	Leo	Xpoferus
		a. j. me. 3.	die. 12.	die. 20.	2. die. 15.	3. me. 2.	50.	me. 7.
		902.						

¶ Ille Formosus fuit primo episcopus Portuensis et a Johanne propter inobedientiam priuatus erat et degradatus usque ad laycale statum. Sed per Martinum restitutus est et contra iuramentum non solum romam venit sed etiam papatum suscepit propter quod facta est altercatio magna.

¶ Isti octo pontifices breui tempore sederunt nescio aliquid notabile de hijs dicere. quia non nisi scandalosa de hijs reperiuntur propter inauditam in sancta sede apostolica attentionem. vnus contra alium et simul contra se mutuo. nam Stephanus confirmans facta Johannis octaui. Formosum damnauit et eius facta irrita decreuit. et corpus eius mortuum delonestavit. digitis duobus abscisis. manum in Tyberim proijci mandauit. omnino ingratus. contumeliam pro gratia reddens. quia Formosus ipsum antea episcopum Anagnini fecit. huius breuiter tempus finem imposuit negotio. Rursus theodorus post hęc omnes actus stephani reprobans facta Formosi approbavit. Similiter et Johannes nonus sequens in concilio Hauenne coram 79. episcopis damnauit facta stephani et Formosum confirmavit. Sergius autem directe contrarium sensit et Formosum damnauit.

Vertical text on the right edge of the page, partially cut off.

*Tempus Imperii A. gallicis
In Alamanis*

Iste lodowicus non huius patris benedicti dicitur propter insolentias eorum quae in Italia dominabantur. Et berengarius conabatur expellere hunc a ipso regno cepit et excoecavit et berengarius instituit. Et hic ultimus de stirpe karolina qui imperium tenebat.

Iste berengarius prudens in armis fuit et bellum huius cum romanis. Et etiam cum lodowico predicto. nec fit aliquid mentio de isto a sequentibus usque ad ottonem apud vincetium in speculo historiali.

Iste coradus filius lodowici inter imperatores non computatur quia non regnavit in Italia sed in almania tamen. Iste hugo in Italia regnavit tamen. nec computatur inter imperatores successit berengario.

De isto berengario non est consonantia in libris quaedam do regnavit. quidam dicunt post berengarium patrem suum. alii post hugonem. sed non est curandum. Tempora ista satis confusa fuerunt quia plus potuit plus fecit.

Imperatores

 <p>Lodowicus et berengarius annis 6.</p>	 <p>Berengarius annis 9.</p>	 <p>Coradus vel hugo annis 7.</p>	 <p>Berengarius 2a mensis 8.</p>
--	---	--	---

Impetium inter transfertur et dividitur. Nam fratres non tuabatur ecclesiam quae presbiter eorum extruxerunt sed dissipabant. nec romani prebent auxilium contra longobardos qui multum infestabant eos. ideo de consensu exclusi sunt ab imperio. Et italia in italia. et almani in almania ceperunt imperare usque ad ottonem qui utrobique regnavit. Frater autem cogunt nunc manere in terminis suis. experientes omnium temporum esse periodum. Sicut alii totam fortune ascenderunt et descenderunt. Stephanus episcopus Leodiensis clarus sanctitate et scientia. fecit historiae facti Alberti cum notis et alia plura scilicet de trinitate et inventione stephani. Nonnulli huius caput caminum et cetera membra sicut homo picta tur lodowico. Et bene potuit monstruosum statum signare huius temporis ubi homines sine capite quasi canes latrantes hinc inde vagabantur et ideo vltus se fuit hoc modo vocando barbaros sicut Marses olim fecit tempore Iustini secundi. postea interfectus est.

<p>6113</p> <p>Annus mundi</p>	<p>Roma?</p> <p>Sergius papa 7 mensis 3.</p>	<p>Romanus.</p> <p>Anastasius 2 mensis 2.</p>	<p>Romanus.</p> <p>Laudo mensis 5 diebus 25.</p>	<p>Romanus.</p> <p>Johannes 10 mensis 13 diebus 2.</p>	<p>6123</p> <p>Romanus.</p>
--------------------------------	--	---	--	--	-----------------------------

Anno christi. 919. Iste Sergius cum romam redisset auxilio francorum proferum cepit et sedit pro eo. Et in ultione sue repulse corpus formosi extraxit de sepulchro. et indutum sacerdotaliter in pontificali sede decollari fecit et in tyberim prope piscatores autem in ecclesiam ipsum impostrarunt sacris imaginibus se inclinantibus et salutantibus eum venerabiliter cum etis videntibus qui aderant. Omnia insuper que ipse formosus fecerat irrita decrevit.

Anastasius et laudo parum presiderunt. Iste iohannes fuit filius sergii papa tam natura quam moribus etiam rapuit presulatum. et tandem miserabiliter occiditur a milibus. Gundonis: posito pulvinari super os eius. dum in carcere teneretur. Post eum quidam alius iohannes intrusus fuit. sed statim eiectus est. et ideo non ponitur in cathalago quia non fuit rectus.

*Imagines in curia
super se induantur*

¶ **H**ste henricus dux saxonu fuit et totus inchtus. nec ipse in
 ter imperatores opulens. qm̄ in almania regnauit. Ipse
 habuit vxore factissimam nomine Mathildam ex qua ge-
 nuit duos filios ottonem et henricu. et otto successit ei in i-
 perio. et henricus in almania plures terras habuit. Terciu
 filium genuit nomine brunone qui etiam scus fuit. et .17. a-
 nis archieps Coloni. vir magne
 perfectiois. qui etiam monasteriu
 facti panthaleonis fundauit.

Henricus
 an.
 m. 13.

Almanus

¶ **S**anctus Wilbertus qui cenobiu Gemelatense fun-
 dauit. claret in Lothoringia.

¶ **R**egino abbas primiensis croniam scripsit.
 ¶ **Z**yptineus dux bohemie ad fidem xpi conuersus est.
 ¶ **B**olelaus filius eius sed peruersus qui postea frat-
 suu sanctu wenceslau occidit. s. ano pmo ottonis p-
 mi. Et ob hoc ab ottoni ai tota bohemia superatus
 fuit et vastatus per annos .19.

¶ **F**ons sanguinis fluxit ianue. significans cladem sta-
 tim sequentem per saracenos qui eam ceperunt et
 oculis cunctis spoliarunt.

¶ **B**ohemia conuertitur ad fidem xpi
 in praga eccā cathedralis erigit

¶ **R**egina Mathildis regina vxor henrici claret factitate et
 sup̄ modū humilis et misericors q̄ totā stirpē saxonū su-
 a nobilitauit uirtute. Hec post obitū uiri dū in uidi-
 tate permansit a monasteria et hospitalia plura fun-
 dauit. in aduersis patientissima. in oracōibus ita ex-
 itit per uigil vt totū psalterium ante matutinas exolue-
 re solita fuerit. Tandē spiritu pphetie morte predicans
 in grauit ad xpm̄. sanctam sobolem relinquens in con-
 solationem totius ecclesie.

¶ **R**atolus rex francorū a comite hiberio exulat et martirizatur.
 ¶ **D**awonaz Elthescan rex anglie. vir mire deuotionis floruit ex-
 mre humil̄ natōis. s. filia pastoris. q̄ puidit ex se p̄dite lunaz q̄
 totā angliā illustrabat. Qd̄ et sc̄m̄ est. qz iste rex tantaz habuit
 deuotōez ad diuinū cultum vt nullum monasterium dimitte-
 ret indotatum.

¶ **A**damar vir scus successor facti odonis abbas Cluniacensis.
 ¶ **T**heodardus abbas sancti Helye claret sanctitate.
 ¶ **D**ani ydolatriam postponunt vsqz ad hec em̄ tpa xpm̄ colēdo
 etiā ydolis sacrificabāt dicētes qd̄ dii essent antiquiores et pō-
 tentiores eo. sed clericus quidā. s. Ansgarius cōtradicens igni-
 tum ferrū portauit illesus. et sic fuerunt infocmati.

6122

6123

Leo sex. mē. 6 die. 15.	Ho ma n. 2.	Propha n. 2. 2. a. 2. mens. 1.	Ho ma n. 2. di. 2.	Ho ma n. 2. 11. 2. a. 9. m. 10. 8.	Ho ma n. 2. 15.	Leo 7. a. 3. mē. 5. di. 10.	Ho ma n. 2.	Stepha n. 2. 2. a. 3. mē. 9.	Ger ma n. 2.	Ma rti. n. 2. 3. a. 3. n. 6. die. 12	Romanus
----------------------------------	-------------------	--------------------------------------	-----------------------------	--	--------------------------	--------------------------------------	-------------------	------------------------------------	--------------------	--	---------

939.

999.

¶ **H**ste stephanus a quibusdam romanis mu-
 tilatus fuit.

¶ **A**lmania circa hec tempora plus solito cepit insignes personas habere in utroqz statu et sexu. domosqz eius prināpa
 leo. s. Saxonie. Bauarie. Austrie ac cetera fidei lumen valde illustrant. Sed in sapientia et p̄bitate plures claruerunt
 gloriose et nominati sunt in orbe. Sic dum vna gens occidit altera succreunt vt non gloriatur omnis caro nisi in pa-
 tre luminum a quo est omne bonum optimum et omne donum perfectum. Ipse est qui ad sauuclm̄ olim h̄ quebatur
 dicens. Ego glorifico glorificantes me et qui me contemnunt erunt ignobiles.

Iste Berengarius imperavit in Italia cuius tempore fuit magnus scisma Et hencius moritur et ottonem in almama cepit regnare.

Iste Iohannes moriens quoniam Otto regnavit in almama reliquit uxorem nomine Valvada quam postea eide ottoni nupsit.

Iste Berengarius magna tyrannide premebat ytaliam quare dominus papa et alij romani vocaverunt Ottonem ut liberaret eos Quod et factum est Et capto per vim berengario bis exulavit eum et relicto lothario sibi uxorem accepit quam tyrannus in carceravit.

Imperatores

Henricus 2us 23us an. 7us

Iohannes 2us 2us an. 2us

Berengarius 2us 2us an. 11us

Wencesla^{us} princeps Bohemie de bono patre melior filius martirificatus ab iniquo fratre suo Iste vir sanctus fuit humillimus et misericorsissimus.

Dunstanus episcopus Cantuariensis sanctus plurima monasteria fundavit et dicitur in die mortis ab angelo. Rex gentium dominator omnium et videtur beatam mariam etc.

Bruno archiepiscopus Coloniensis vir sanctus frater ottonis primi claret in almama utrumque gladium strenue gubernando et sancti Pantaleonis monasterium in Colonia fundavit et episcopo ducatum contulit et liquique pluribus curavit.

Hereticis antropomorphitarum in ytaliam expulsi sed parum profecerunt. Macherius episcopus et ceteri exierunt eam.

Maiolus vir sanctus qui fuit tertius abbas Cluniacensis eximij feruoris et abstinentie et reparator monastice discipline claret.

Paulus Odo episcopus Cantuariensis et sanctus Bruno Colo. h. transferunt corpora sancti Elfrici patris priuati gregum cum baculo facti periri de roma ad Coloniā. Sanctus Adolmus in anglia reperitur et in scimo positus fuit.

Edwinus rex anglie qui omnes monachos expulit a regno. et sancti Dunstanum in flandria truxit eiusdem sancti meritis ab inferis liberatus.

Basma. x. ecclesie fuit inter Jobez. 12. et leone. 8. q. iohannes cum male intrasset et periret viris depositus fuit et leo surrogatus h. in leo obtinuit auxilio imperatoris. licet bis fugatus fuisset.

Basma. xj. fuit inter benedictum. 5. et leone. 8. sed leo obtinuit.

Anno mundi 6153

6167

Narmens

Pape.

Agapit^{us} 2us 2us an. 6us 8us mart. 6us di. 7us

Iohannes 12us an. 7us men. 11us

Benedictus 2us 2us an. 5us 2us di. 5us

Leo 8us anno. 9us men. 9us

Iohannes 12us an. 7us die. 10us

Anno christi 952

962

Isti Agapiti tpe sancti odo primus abbas Cluniacensis in domino obdormiuit.

Iste iohannes venator fuit et totus lubricus: feinas publice tenebat quapropter

Iste benedictus a romanis eligitur contra leonem h. ab ottone deponitur et in exilium apud saxones missus est. Malu principum ratio h. bonum finem Time: eruditus periculo altissimi factus papas dimisit et ad imperatorem accessit hoc tempore ut apparz.

Iste leo communis voto eligi deposito iohanne hic statuit ut nullus papa fieri sine consensu imperatoris ppter malicia romanorum q. suos intrudat. Hic omnes doctrinas factas ecclesie a iustimiano et karolo et alijs ottoni concessit et suis successoribus ytaliam ab inuasoribus defenderet.

Iste iohannes graues iniuriam passus fuit a romanis captus et exul factus h. otto durissime hanc pertulit: nobilibus oratis etc. et quibusdam in exilium missis.

depositus fuit per ottonem sed non curavit. Tandem cum uxore cuiusdam se oblectans a dyabolo in tempore percussit et sine pena subito moritur. Cuius eterne que dispares sunt isti precibus. Obiit iudiciorum dei: quis inuestigabit ea. Nec fuit iste digne electus sed per patrem suum intrusus. quare potens erat.

Impetium transfertur ad almanos. Consimilis causa est hic sicut in superioribus translationibus. Nec potest infelix homo informati ut illum scopulum inclinet in quo tot iam vidit etiam potentes periclitatos. **I**ste otto primus erat impator almanus. totus victoriosus et re-
Iste otto fuit filius ottonis primi per omnia fidelis et strenuus defensor ecclesie. Plura bella contra infideles habuit. sed in ultimo pene totum exercitum amisit in kalabria. Ipse tamen dum tota mente sancti petri invocasset, mirabiliter liberatus fuit. Ipse habuit filiam imperatoris Constantinopolitani de sanguine romano. rui in uxorem. Et fuit coronatus a benedicto. et mortuus in rome. sepultus in ecclesia sancti petri honorifice.

Otto primus annis. 12.

Otto secundus annis. 9.

Edgarus rex anglie pene omni anno monasterium fundavit.
Achelwoldus reuerendus episcopus wintoniensis multa fecit.
Oswaldus reuerendus wingornie episcopus post Eborac archiepiscopus. Namelie monasterium fundavit.
Theodericus episcopus Metensis claret et reliquas de ytaliam plures ad se transfert. Monstrum in ytaliam mulier huius duo capita et cetera membra usque ad umbilicum una comedente vel dormiente alia quinquaginta neutrum faciebat. diu vixerit et pariter tandem obierunt.

Edwardus rex anglie vir sanctus clarus: qui post a nouerca sua iter factus. martirizatus est. Ecclesia magdeburgensis glorie exornatur et dotata per ottonem primum et archiepiscopus eius sit primas almanie. Et nota quod tempore ottonis tercij fuit in ea quidam archiepiscopus nomine Udo qui per beatam virginem primogenitus fuit. huius propter malitiam horribiliter damnatus est. Cetera de ludo qui luxuriis satis uidebat.

Adalbertus vir sanctus clarus natus bohemie et primus episcopus pragensis reuelate de panonia. uenit sancti stephani primum regem ungarorum cum multis baptizauit. Deinde polonos in fide christianauit. Tandem pruthemis predictas ibi martirizatus coronatus fuit. **T**ranslatio gloriosa sancti orlandi ad diem amancij sit Gandau. **U**ngaria incipit hoc tempore ad fidem conuerti. ubi primo predicantur uir dei factus Adalbertus episcopus pragensis. **S**tephanus primus rex ungarie christianus sanctus uir sanctus fuit. Et sit gratia magna populo barbaro et ydolatrie cultui huiusmodi dedito.

6172	secundus	septimus	septimus	6182	Romanus	Romanus.
B enedictus 6. an. 1. men. 6.	B onifacius 7. an. 1. men. 6.	B onifacius 5. di. 21.	B enedictus 10. an. 1. men. 6.	J obes 15. men. octo.	J obes 15. men. octo.	J obes 16. an. 10. men. 7.

Iste benedictus captus fuit et in castro sancti angeli strangulatus. **E**rigitur et depredata ecclesia fugit in Constantinopolim. post reuersus Johanni dyacono cardinali oculos eruit. Ipse deinde subito extinctus est.

Iste bonus vel Donnus pariter etiam sedit. **B**enedictus in papam etiam sedit. **N**ota quod hic occiduntur sicut in primitiua ecclesia. sed non sunt matres sicut illi. par pena sed dispar causa.

Iste benedictus coronauit ottonem secundum. fecit capi plures reges. **I**ste iobes decimus in castro facti angeli fame afflicti. per quatuor menses defecit mortuus.

Iste iobes decimus armis eruditus et plures libros composuit. **I**ste iobes decimus in sextus fuit in armis eruditus et plures libros composuit. **H**ic creatus imperator nuntios mittere. Quod audientes romani ipsius reuocant et usque ad terram prostrati ueniam petunt. **I**ste iobes decimus aliquot annis expertus fuerat ludum almanorum. uilis con-

ditio hominum uolle obedire nisi cum non potest resistere. Tandem pace facta rome obiit.

Iste Otto per omnia imperio et nomine dignus iuxta paternam pbitatem fidelissimus ecclesie fuit: multa bella prospere gessit: ideo deo et sanctis deuotus extitit: reliquis sanctorum uenerationem maximam exhibuit. et loca sancta sedule uisitauit. hic coronatus est per Gregorium quintum qui consanguineus eius fuit. Tandem post multos labores uoluit vitam finire.

Imperatores.

Electores imperij post Ortonem tertium instituti fuerunt non propter aliquam culpam Saxonum: sed ad precauendum pericula futura. In sunt septem uelut. Maguntinensis Treuerensis Coloniensis. Quilibet imperij sit cancellarius honorum. Et Palatinus dapifer: dux positus in his. Marchio prepositus cantere. pincerna bohemorum. Hii statuunt dominum auctis per secula summum. Palatinus est comes reum. Marchio est Brandeburgensis dux Saxonum et rex bohemorum. Perum ut quidam dicunt: hac occasione aquila multas penas amisit et in fine totaliter denudabitur.

Karolina stirps enatur de regno francie: comes patificis accipit regnum circa hec tempora. Medericus abbas Eduensis clarus habetur. Annona pluit de celo et pisciculi parui in Albonia. Odilio uir sanctus abbas Clunacensis successor sancti Marcelli. Hic diem annuatum instituit post festum omnium sanctorum tempore Johannis. 18. quod postea per totam ecclesiam approbatum est.

Herbertus archiepiscopus Coloniensis uir sanctus clarus habet. Berigerus abbas Lobienensis. Adalboldus episcopus Traiectensis. Fulbertus episcopus Carnotensis. Albo abbas Foriacensis. Elphegus Caturacensis episcopus: post martirium a Danis. Anstadius Traiectensis episcopus post effectus est. Cheraudus Camera tensis.

Salsina. 12. fuit inter Gregorium quintum et Johannem 17. causa fuit tyrannidis crescentij et ambicij Johannis: sed paruo tempore durauit: et Gregorius obiit.

Sanctus Cheraudus episcopus: post martirium ab Ungaris ligatus super bigam et de monte currit. Gilla uirgo prudentissima soror Henrici imperatoris post nupsit sancto Stephano regi ungarie et multum iuuuit ad plenam conuersionem ungarie.

Anno mundi.	6197.		6201.		
Pape.	Gregorius 5. 3. 2. me. 6.	Saxo.	Non erat papa sed intrusus.	Siluester 2. 2. a. 9. me. j. di. 2.	Johannes 18. me. 5. di. 26.
Anno xpi.	992.		1002.		

Iste Gregorius factus fuit papa ad instantiam imperatoris Ortonis tertij. uir uenerabilis et ipse imperatoris consanguineus. dictus fuerat antea Bruno. et cum parum sedisset et iam imperator ab urbe recessisset Placentinus intruditur a Crescencio consule propter pecuniam. et Johannes. xvij. uocatur. Et factum est scisma diebus paucis. Nam imperator reuersus Crescentium cepit et capite truncauit. Johannem autem antipapam ex oculis et ceteris membris mutilari fecit. nihil eum iuuantibus ducatis suis. Quia enim fecit quod non debuit. passus est quod meruit. Et nota quod iste Gregorius cum Ortone tertio ordinauit electores imperij: qui deinceps permanserunt usque nunc. nec potuerunt Franci aut alij infringere.

Iste Siluester secundus factus est papa auxilio dyaboli: cui omagium fecit: ut cuncta ei ad uotum succederent. Dicitur fuisse Gilbertus et gratiam regis francie inimicus sibi parauit. Unde factus est archiepiscopus Remensis. tamen electus statim fuit per consilium uolente benedicto. Deinde gratiam imperatoris adquisiuit. et fit episcopus Rauenne: postea papa. Sed finem solum cito habuit. ut puta qui spem suam fallacibus demonibus commisit. Speratur tamen de eius saluatione propter certa indicia sepulchri ipsius et penitentiam quam in fine fecit grauissimam membris abscis et ambus datis et cetera.